

**Sovjetski letalec,
ki je dezertiral,
želi iti v Rusijo**

Sovjetska ambasada trdi, da so ameriške oblasti skrile skesanega dezertirja.

WASHINGTON, 30. avg. — Državni oddelek je danes naznanil, da je bil sovjetski letalec liet. Anatolij Borozov, ki je skupaj z nekim tovarišem zbežal iz Sovjetske zveze, deportiran in da bo poslan domov.

Borozov in Peter Pirigov sta pribežala v ameriško okupacijsko zono Nemčije s sovjetskim armadnim letalom že 9. oktobra. Izrazila sta željo, da bi pogledala, kako je kaj v Virginiji, nakar so jima ameriške oblasti ustregle in poslale oba letalca na "turo po Ameriki."

Z obema letalcema so se v Ameriki dogajale čudne reči. Radovedne časnikarske poročevalce sta večkrat ozmerjala, češ da ju izprašujejo o "vojaskih tajnah." Na nekem banketu, ki so ga priredili v njujo čast, pa sta nahučila odlične ameriške dame. Celu na državni oddelek sta poslala oster protest proti časnikarskim poročevalcem, ki da jima hočejo ukrasti podatke o življenju v Sovjetski zvezi.

Borozov je nenadoma v Ameriki zginil. Od 17. avgusta ni bilo o njem ne duha ne sluha, dokler ni danes državni oddelek razkril, da se je nahajal na Ellis Islandu, ker da je na omenjeni datum obiskal sovjetsko ambasado v Washingtonu.

Sovjetska ambasada je protestirala, češ da je Borozov skrivnostno in nenadoma zginil, prav ko bi se moral vrniti domov. Ambasada je izjavila, da se je Borozov skesal in prišel v urad ambasade že 28. julija, kjer je dobil potni list, da se lahko vrne domov. Toda sreča mu ni bila mila, ker so ga ameriške oblasti "iz varnostnih razlogov" poslale na Ellis Island, kjer se je nahajal do 22. avgusta, nakar je bil poslan v ameriško okupacijsko zono Avstrije. Predstavnik državnega oddeleka je izjavil, da je liet. Borozov lahko odločil, če želi odpotovati domov v Rusijo, ali pa ostati v Avstriji. Toda ko tega gleda, se je Borozov, kamere se očividno življenje v Ameriki ne dopade, odločil za povratek v domovino.

Borozov je živel v nekem hotelu v Washingtonu. Na dan 17. avgusta je prišel v urad sovjetske ambasade in se z uradniki domenil, da bo prišel zvečer ali pa drugi dan z namenom, da izvrši priprave za povratek v domovino. Toda ni se pojavil ne zvečer, ne drugi in ne tretji dan. Uradniki sovjetske ambasade so postali vznemirjeni in povpraševali pri ameriških oblasteh, če jim je kaj znano, kam je letalec tako "nenadoma zginil."

Razkrito je tudi bilo, da je Borozov bil v aprilu uposlen v Brooklyn, N. Y., pri neki tekstilni firmi. V sobi washingtonskega hotela sta bila najdena dva kupona, na osnovi katerih je razvidno, da je pri tej družbi zaslužil \$32.14 in \$34.31.

Za Borozovega tovariša liet. Pirigova pa poročilo pravi, da se nahaja v New Yorku, kjer da "piše knjigo."

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Češkoslovaška vlada zadušila upor desničarskih elementov

Sodnija je šest zarotnikov obsodila na smrt, ostale pa na zaporne kazni; neka zapadna sila vmešana v zaroto

PRAGA, 30. avg. — Češkoslovaška vlada je danes naznanila, da je zadušila poskus za splošni upor, ki se je začel 12. maja z napadom na politični zapor Litomerice.

Naznanilo je podala uradna češkoslovaška tiskovna agencija, ki je izjavila, da je praska državna sodnija obsodila na smrt šest voditeljev zarote, ostale zarotnike pa na zaporne kazni.

Obenem s tem naznanilo je bila obtožena neka neimenovana zapadna sila, odnosno njena ambasada v Pragi, da je že vnaprej bila obveščena o poskusu splošnega upora proti sedanji češkoslovaški vladi.

V uradnem poročilu je rečeno, da so se uporniki spopadli z vladno stražo v Litomericih, 35 milj od Prage. Ta napad je očitno bil znak za nameravani splošni upor.

V mestu Melnik, ki se nahaja med Litomerici in Prago, je že zadnjo soboto bila obsojena skupina osmih Čehov, ki da so sodelovali pri zaroti.

Voditelji zarote 12. maja, ki so bili obsojeni na smrt, so: Emanuel Cancik, ki je imel zvezo s češkoslovaškimi begunci; dr. Jaroslav Polesny, odvetnik, ki je bil politični voditelj upora; Kvetoslav Prokeš, ki je imel zvezo z neko zapadno silo, ter Jožef Charvat in Vratislav Janda.

Poleg gornjih je sodnija obsodila na dosmrtni zapor deset oseb, večje število pa na zaporne kazni od 1 do 25 let.

Zarota je bila razkrita tik pred uporom

V Pragi se je že po 12. maju govorilo, da je oborožena skupina vdrla v zapor v Litomericih in osvobodila neke politične voditelje.

Po tem poročilu so nekaj dni pozneje začele krožiti govorice, da je temu poskusu sledil 16. maja drugi, toda češkoslovaška policija je zarotnikom pravočasno prišla na sled in dve uri pred znakom za splošni upor polovila vse glavne voditelje. Baj je med njimi bilo več sto policajev in armadnih častnikov.

DOKAZI PREDLOŽENI NA OBRAVNAVI MANNSTEINA

HAMBURG, 30. avg. — Tožilci so danes na obravnavi proti nacističnemu feld-maršalu Erichu von Mannsteinu predložili dokaze, s katerimi hočejo podpreti obtožbo, da je nacistični vojni zločinec odobril kampanjo terorja proti civilnemu prebivalstvu na Poljskem. Po njegovi odobritvi so nacistične čete začele zažigati poljske vasi, streljati Poljake in uničevati židovske sinagoge.

Nova hiša

Mrs. Gertrude Novak je te dni podpisala pogodbo s kontractorji Strumbel in sinovi za zgradnjo nove lepe zidane hiše na loti med Mlakarjevo in Gredenčvo hišo na E. 61 St. Z delom se prične takoj.

Na seji korporacije je bilo odobreno, da Mrs. Novak lahko zgradi na loti hišo brez garaže, toda v slučaju, da bi kdaj pozneje nameravala zidati garažo, bi se jo moralo zidati k hiši, kot določajo pravila restrikcije za to naselbino.

SOVJETSKA ZVEZA JE POSLALA NOVO NOTO JUGOSLOVANSKI VLADI

LONDON, 30. avg. — Sovjetska zveza je danes obvestila maršala Tita in ostale jugoslovanske voditelje, da "ne morejo pričakovati vljudnosti, še manj pa spoštovanje s strani sovjetske vlade."

V osmi sovjetski noti so jugoslovanski voditelji bili trpko napadeni kot "klika hudobnih dezertirjev, zavajalnih dvoreznih mešetarjev in lukk zapadnih gospodarjev."

V tej najnovejši sovjetski noti ni omenjena nota, s katero je jugoslovanska vlada ponudila Sovjetski zvezi poravnava glede vseh vprašanj, pod pogojem, da sovjetska vlada spoštuje "mednarodne obveze" napram Jugoslaviji. V njej je med ostalim rečeno, da danes že vsak ve, da je jugoslovanska vlada "dezertirala iz tabora socializma in demokracije v tabor imperializma."

Otroke vodi v Kanado neki poljski duhovnik Krokolovski, ki je begunec. On je izjavil, da obtožbe poljske vlade niso točne, ker da so se otroci sami odločili, da bi rajši šli v Kanado kot pa v Poljsko.

Kolokovski trdi, da "otroci prostovoljno hočejo v Kanado," toda kot izgleda, gre za vojne sirote, ki sploh ne morejo vedeti kam gredo.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

PROSLAVA SNPJ DNEVA V GIRARDU, OHIO

V prijazni ohijski naselbini Girard, Ohio, ki je nekakšno središče med Clevelandom in Pittsburghom, se bo prihodnjo soboto, nedeljo in ponedeljek (ob priliki praznika Delavskega dneva) vršila velika proslava SNPJ DNEVA. Priredba je pod pokroviteljstvom Federacije SNPJ društev iz severo-vzhodnega Ohaia in zapadne Pennsylvanije.

Vsa društva, spadajoča k tej federaciji, so izvolila svoje zastopnike in delavce za te dni, ko se pričakuje na tisoče in tisoče posetnikov iz vseh držav, kjer posluje SNPJ. Toda kot je običaj pri takih proslavah, pa de ogromno delo na rame članstva društev v naselbini, kjer se proslava vrši. Članstvo girardskih društev, tako društva "Ljubljana" št. 49, pri katerem so včlanjeni skoro vsi slovenski "old-timerji" v Girardu, kot pri angleško-poslujočem društvu "Golden Eagles", katero šteje med svojim članstvom tudi veliko tu rojenih mož in žena drugih narodnosti, ki pa so enako vneti za dober uspeh te proslave, se že več mesecev pripravljajo, da bodo gostje odnesli kar najlepše spomine na slavnost, ki jo bodo posetili v njih naselbini.

Proslava se bo uradno otvorila že v petek zjutraj ob 10. uri, ko bo seja Narodnega atletičnega odbora SNPJ v prostorih Jake's Place, 718 N. State St.

V soboto zjutraj ob 9. uri bo otvoritev konference voditeljev mladinskih krožkov SNPJ v mestnem poslopju. Ob 11. uri se prične "golf tournament" na prostorih Mahoning Country Club.

Kot posebnost vse tri dni bo razstava ročnega dela in predmetov izdelanih po članicah mladinskih krožkov. Razstava bo v mestnem avditoriju ter bo odprta javnosti. Načelnica te razstave je Mrs. Frances Mate-

kovich (rojena Previc), ki je voditeljica girardskega krožka. Mlad fant Joseph Leskovec ima v oskrbi športni program. Ob 1. popoldne se prične s tekami v žogometni igri.

Slavnostni banket se bo vršil v soboto zvečer ob petih v dvorani American Legion. Mestni župan Clyde V. Helman bo uradno pozdravil goste, nakar bodo sledili govorniki: Predsednik Federacije Joseph Zlogar, predsednik društva "Ljubljana" Louis Blazich; predsednik društva "Golden Eagles" Stanley Hribar; glavni predsednik Joseph Culkar in glavni tajnik Fred Vider. Podane bodo tudi pevske in druge točke, ter oddane trofeje zmagovalcem v "golfu." Po banketu sledi zabava s plesom, za katerega bo igral priljubljeni domač orkester Joe Umek and His Rhythm Kings. Stoloravnatelj ta večer bo Frank Rezek ml.

V nedeljo dopoldne ob 11. uri se bo nadaljevalo z žogometnimi igrami v Liberty Memorial parku, popoldne in zvečer se bo pa vršil ogromni piknik v Pleasant Valley parku. Za ta dan je bil aranžiran poseben program. Nastopili bodo mladinski krožki iz Clevelanda in v kratkih govorih glavni predsednik Joseph Culkar ter član glavnega odbora Frank Zaitz. Za ples od 1. do 5. pop. bo igral poznani orkester iz Pennsylvanije pod vodstvom Frank Porovne, od 7. do zaključka pa bo igral priljubljen Lou Trebarjev orkester iz Clevelanda.

V ponedeljek dopoldne ob 11. uri se vrši seja Narodnega odbora za SNPJ dneve v Slovenskem domu na State St. Popoldne in zvečer bodo pa podani od strani mladinskih krožkov iz Sharona, Pa., in Salema, Ohio, razni kratki programi na odru Doma. Tri-dnevna proslava se zaključuje z velikim plesom v ponedeljek zvečer v Slovenskem domu, za katerega bo igral po-

Zapadni Evropi grozi finančni kaos zaradi vedno težje krize v Angliji

SPOPAD MED FASISTI IN KOMUNISTI V ITALIJI

MILANO, 30. avg. — V Milanu so se danes spopadli komunisti in fašisti. Policija je aretirala 15 oseb radi "povzročanja nemirov."

Fašisti v Italiji imajo novo stranko, tako zvano "Socialno gibanje," toda javno priznajo, da so zvesti idejam Mussolinija.

ALBANSKI NADSKOF OD-SLOVLJEN KOT PRIMAT

LONDON, 20. avg. — Radio postaja Tirane je danes naznanila, da je bil nadškof Christopher Kissie odslovljen s položaja albanskega primata, ker je skušal pravoslavno cerkev spraviti pod kontrolo Vatikana.

Iz bolnišnice

Po kratkem bivanju v bolnišnici se je Mrs. Louis Stavanja vrnila zopet na svoj dom na 18218 Nottingham Rd., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Prijateljice jo lahko obiščejo na domu, mi ji pa želimo skorajšnje popolno okrevanje!

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

LONDON, 30. avg. — Angleški uradniki so danes opozorili, da se bo cela zapadna Evropa znašla na poti v finančni polom zaradi govoric, da bo Anglija znižala vrednost svojega denarja.

Vsled teh govoric trgovci ne želijo kupovati blago, ker se bojijo, da se bo vrednost angleškega funta, ki sedaj velja okrog štiri ameriške dolarje, nenadoma znižala, kar bi lahko povzročilo njihov bankrot.

Obveščeni krogi pravijo, da bodo angleški predstavniki v Washingtonu skušali najti nekakšen izhod iz obupnega finančnega položaja, v katerem se nahaja Anglija. Baj bodo pritiskali na Zedinjene države, naj pomagajo stabilizirati vrednost funta.

Angleški finančni tajnik Sir Stafford Cripps pa je medtem ponovno zagotovil, da vrednost funta ne bo znižana, če istočasno ne bodo tudi druge zapadno-evropske države sorazmerno preuredile vrednost svojega denarja. Toda te izjave niso potlačile vznemirjene trgovce.

Neki visoki angleški uradnik je izjavil:

"Stalne govorice o delavaluaciji funta naglo vodijo trgovino v zastoj.

"Anglija, Evropa in celo ostali deli sveta drvi v kaotičen finančni položaj."

Spekulacije z angleškim denarjem so zavzele ogromen obseg. Francoski spekulantje, ki so zamenjavali franke v bolj zanesljiv angleški denar, sedaj delajo prav obratno.

Švicarske družbe so baje že ertale neka naročila italijanskega blaga. Pravijo, da bodo to blago dobile bolj po ceni v Angliji, ko bo vrednost angleškega denarja padla.

Angleški časopis zahteva Churchill

LONDON, 30. avg. — "Daily Express" je danes objavil članek, s katerim zahteva, da se bivšega premijerja Winstona Churchilla ponovno imenuje za ministrskega predsednika Anglije.

Časopis pravi, da bi Churchill bil v stanju "združiti in navdahniti vse ljudi dobre volje, ki bi deželo spravili iz težav, kakor je to storil leta 1940."

To je prva javna zahteva angleškega časopisa, da se Churchill vrne na oblast. Pred tem so nekateri konservativni časopisi, ko je prišlo do "dolarske krize" v Angliji, svetovali, da se ustanovi koalicijska vlada.

"Daily Express" navdušeno pravi:

"Zamislite kakšna bi to sprememba bila, če bi se Churchill vrnil v urad. Vse bi bilo dvignjeno v zanosu—srca, upi, duh in napor!"

Akcija proti tovarni

Kot se poroča iz urada korporacije za pozidavo pogorišča na E. 61. in 62. St., se je zopet začelo z akcijo proti tovarni na E. 62. St. Ker se pričakuje postaviti nove hiše na vse parcele, je mnenje korporacije, da tovarna ne spada v sredino stanovanj. Prečitano je bilo pismo, katero bo poslano lastniku tovarne in objavljeno v časopisju. Odvetnik korporacije je Mr. Charles Lausche.

NOVI GROBOVI

FRANK PERME st.

Včeraj zjutraj je nagloma preminil poznani rojak Frank Perme, st., star 73 let. Stanoval je na 670 E. 160 St. Doma je bil iz fare Vito, vas šmarje na Dolenskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 37 leti. Bil je član društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ in Katoliških Borštinarjev, št. 1640.

Tukaj zapušča dve hčeri, Mrs. Mary Kocevar in Mrs. Bertha Kapel, dva sinova, Tony in Frank in več vnukov. Pogreb se vrši v petek zjutraj ob 9. uri iz Mary A. Svetkovega pogrebnega zavoda, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ANNA STERLE

Po daljšem bolehanju je preminila v Glenville bolnišnici Anna Sterle, rojena Klemenčič, stara 64 let. Stanovala je na 999 E. 76 St. Doma je bila iz vasi Vrhovska, fara sv. Križ na Dolenskem, kjer zapušča dve sestri: Marijo Zakrajšek in Angelo Pletarski. Tukaj je bivala 42 let in je bila članica društva Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ, krožka št. 2 Progresivnih Slovencev, društva Srca Marije staro in podružnice št. 25 SZZ.

Tu zapušča sin Antona, brata Josepha Klemenčič, tri vnuke in več sorodnikov. Soprog Anton je umrl leta 1940. Pogreb se vrši v petek zjutraj ob 8.45 uri iz Josepha Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary v družinsko grobnico.

V HIROŠIMI JE BIL UBITIH 210,000 OSEB

NEW YORK, 29. avg. — Župan japonskega mesta Hirošimo, na katerega so ameriški letalci vrgli atomsko bombo, je danes izjavil, da je po njegovem mnenju 6. avgusta leta 1945 v mestu bilo ubitih od 210,000 do 240,000 ljudi. Župan, ki je to izjavo podal nekemu ameriškem časnikarju, je rekel, da njegov proročanje, ki jih je mesto dalo prebivalstvu pred in po bombardiranju.

Številka hirošimskega župana je daleč višja kot pa Zavezništva glavnega stana v Tokio, ki računa, da je v Hirošimi bilo z atomsko bombo ubitih 78,000 Japoncev, medtem ko je 14,000 Japoncev zginilo.

Pozdravi

Poznana Mrs. Rosie Matijasik (preje Zupančič) pošilja vsem prijateljem in prijateljcem lepe pozdrave iz Hot Springs, Ark., kjer se nahaja na kratkem oddihu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalci in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

MIRKO G. KUHEL:

NOVA ZDRAVILA V BORBI PROTI BOLEZNI

II.

Pokojni Y. Subba-Row, briljantni biokemik, je organiziral raziskovalno skupino. Za vodjo te skupine je izbral mikogista dr. B. M. Duggarja, ki je kot upokojen profesor botanike na univerzi Wisconsin prišel v Lederlejeve laboratorije leta 1943.

Ta naloga bi prestrašila marsikatero mlajšega moža. Toda dr. Duggar, dasi že v svojih sedemdesetih letih, se je bavil z 'nemogočim' skoro vse svoje življenje. Pod njegovim vodstvom si je ta skupina znanstvenikov napisala drugo parolo: "Iznajti moramo nekaj, ki bo prekosilo penicilin!"

In res so iznajdli nekaj, kar je dodalo novo poglavje v moderno zgodovino "čudežnega" zdravljenja.

Iznajti zdravilo, ki naj bi bilo bolj učinkovito kot penicilin, je bila težka naloga. Toda v teh laboratorijih se je raziskovalna skupina z vso vnemo lotila prav te naloge. In uspela je. Odkrit je bil čudoviti aureomycin.

Ti znanstveniki pod vodstvom dr. Duggarja so postali pravcati špijoni in so pričeli pri začetku in koncu vsega življenja—pri materi Zemlji. Naša prababica je najbrž vedela, kaj je najboljšo zdravilo, ko je obložila boleči tur z obližem, ki ga je sama napravila iz plesnivega kruha, da bo vleklo gnoj. Znanstveniki se seveda niso brigali za ta kmečki lek dokler ni Sir Alexander Fleming iznašel penicilin, produkt plesnivosti in prvo izmed 'čudežnih' zdravil. To odkritje je zdravniško ilustriralo vrednoto matere Zemlje.

Penicilin je nudil novo orožje proti navadnim bakterijskim infekcijam, proti mnogim tipom pljučnice (razen proti virusu), proti infekciji krvi, proti gonoreji, vnetju mandeljev, sifilisu, škrlatinki ter proti nekaterim srčnim hibam, ki so bile predhodnice usodne revmatične mrzlice. Kasneje iznajdeni streptomycin je šel še dalje v tem, da je ustavil nekatere vrste tuberkuloze in slučajih, da se ni predolgo in pregloboko zasidrala, kakor tudi infekcijo urinalnegatratka ter zelo redkega tipa otroške meningitis. Nastala pa je potreba po boljšem zdravilu nego sta penicilin in streptomycin, kajti nekateri bolniki niso mogli prenašati posledic teh drog in se jim je stanje zaradi komplikacij slabšalo. Poleg tega pa ta dva antibiotika nista afektirala rickettsije, manjšega bacila nego je navadna bakterija, ter virusa, najmanjšega izmed vseh. Ker so imela vsa ta zdravila osnovno podlago v plesnivosti iz zemlje, so se znanstveniki trumona vrnili k naravi, da iznajdejo kaj boljšega.

Dr. Duggar in njegovi tovariši so pričeli zbirati prst iz vseh delov sveta. Nato pa so izmed tisočev vrst mikrobov v zemlji morali izločiti in izčistiti enega, ki naj bi dal najmočnejši antibiotik na svetu. V dolgem raziskovanju je dr. Duggar preizkusil na tisoče vrst bakterij iz plesnivosti. Izločil jih je 3400 iz 600 vrst prsti. Največ obljube je dal tip, ki so ga v laboratoriju zaznamovali z A-377. Ta snov je zares uničevala druge bacile ali pa preprečila njihovo nadaljno rast. Imenoval jo je Streptomyces Aureofaciens, ali po naše zlatolični streptomycin, in to zaradi rumenkaste barve kristalne snovi.

Rojen je bil nov antibiotik.

Toda vprašanje je nastajalo, kako se bo obnesel? Bo to prvak med prvaki, ali pa le zvezda, ki utrine. To je bilo ugotoviti z preizkusi v laboratoriju in na živalih. Aureomycin so razpostavili raznim bacilom po vrsti. Rezultati so osupnili njegove najditelje. Dozdevno se je le malo bacilov moglo upirati premoči. Preizkusili so ga na živalih in rezultati so bili enaki. Prej nedotakljive bolezni so našle svoj par.

SPLOVITEV TRETJE DOMA ZGRAJENE LADJE

Vladjedelnici "3. maj" na Reki so 11. julija splovili motorno ladjo "Sarajevo", tretjo v seriji velikih prekomorskih ladij, ki jih gradijo v tej ladjedelnici. Prva motorna ladja te serije "Zagreb" je že dograjena in je bila pred kratkim izročena Jugoslovanski linijski plovbi. Druga ladja tega tipa, ladja "Skoplje", bo v kratkem prav tako vključena v našo trgovsko mornarico. Tretjo ladjo pa so sedaj splovili. Tudi motorna ladja "Sarajevo" je zgrajena po načelih sodobnega ladjedelnstva. Kakor "Zagreb" in "Skoplje" ima tudi ladja "Sarajevo" pri 3100 bruto registrskih tonah in nosilnost 400 ton. Dolga je 101 m, široka 14 m. Ladja bo opremljena z najmodernejšimi napravami, Dieslovski motorji z 2300 konjskimi silami pa ji bodo dali brzino najmanj 12.5 navtičnih milj.

Ladjo "Sarajevo" so gradili 80 m oddaljeno od obale, zato je bila njena splovitev zelo težka in odgovorna naloga. Pod vodstvom glavnega inženirja ladjedelnice Otokarja Khouhota pa so tudi to delo uspešno izvršili. Ko je ladja zaplavala v morje, so se razlegali po vsej ladjedelnici navdušeni vzkliki. Pri splostitvi je kumoval varilec Albin Bačac, šestkratni udarnik ladjedelnice in nosilec Reda dela. Slovesnosti so prisostvovali načelnik Centralne uprave ladjedelnice generalmajor Ivan Rukavina, predstavnik zveznega ministrstva za pomorstvo Nikola Bošković in drugi predstavniki ljudske oblasti Jugoslovanske armade, množičnih organizacij itd. Predsednik mestnega ljudskega odbora Sarajeva, Dane Olbina je izrazil hvaležnost delovnega ljudstva Sarajeva, da bo ladja nosila ime glavnega mesta LR Bosne in Hercegovine.

V kratkem pa bo naša trgovinska mornarica dobila še drugo veliko motorno ladjo, ki so jo za naš račun zgradili v Rotterdamu v ladjedelnici Al. Vujić. Ta ladja, ki bo imela nosilnost 9000 ton, je dobila ime "Makedonija". Prav tako dovršujejo v rotterdami ladjedelnici drugo enako veliko motorno ladjo "Srbija".

V splitski ladjedelnici pa so pravkar dovršili obsežna obnovitvena dela na velikem in modernem prekomorskem potniško-tovornem parniku "Hrvatska". Ta parnik je bil zgrajen šele leta 1945 v Ameriki in je naslednje leto v bližini Dubrovnika naletel na mino. Naši pol-

Dr. Duggar se je zavedal, da je našel—z laboratorijskega vidika—dober antibiotik. Vedel je, da lastuje strupene posledice, obenem pa da se ga lahko ponovno in ponovno uporablja na bolniku brez izgube učinkovitosti, torej ravno nasprotno kot se je pripetilo mnogokrat v slučajih penicilina. Vedel pa ni, da bo postal tako močnega borec proti mikrobem, kadar se ga uvede v človeško telo. V laboratoriju je storil po svojih močeh vse najboljše. Ni pa mogel trditi o uspehih pri uporabi na človeku. To je bilo odvisno od zdravnikov, namreč da ugotovijo, koliko lahko koristu človeškemu bitju.

Doze tega novega zdravila so bile poslone na preizkušnje v Harlamsko bolnišnico ter zdravnikom veččakom v bolnišnici John Hopkins. Aureomycin je sedaj stal na lastnih nogah. Z zaupanjem, obenem pa z razumljivo razdovednostjo in nestrpnostjo, so ti znanstveniki čakali na razsodbo. Kaj pravzaprav bo ozdravil pri človeškem bitju?

Odgovori še vedno prihajajo. Konservativni angleški zdravniški žurnal je že dognal, da ima aureomycin "najširši delokrog aktivnosti izmed vseh poznanih antibiotičnih snovi."

(Konec jutri)

morci so ladjo s težavo rešili, da se ni potopila, nato pa so Američani za nizko ceno prodali ladjo naši državi. Težko delo obnove te ladje, ki je dolga 139 m, široka pa 19 m in ima nosilnost 10,500 ton, je prevzel delovni kolektiv splitske ladjedelnice "Vicko Krstulović", ki je na ladji izvršil popravila, kakršnih doslej še nikoli nismo izvrševali v naših ladjedelnicah. Kolektiv ladjedelnice je uspešno spravil poškodovano ladjo v dok, ne da bi prej zaprl veliko odprtino, ki jo je povzročila mina. Samo s tem je kolektiv prihranil 3 milijone din stroškov. Vzorno je izvršil popravilo skoraj prelomljenega ladijskega trupa, kar je trajalo šest mesecev. Nato so izvršili vsa druga potrebna obnovitvena dela, zlasti obnovo turbin in ostalih strojev. Po izvršeni obnovi je dobila ladja klasifikacijo najvišjega razreda in je tako solidno obnovljena, kakor da bi bila nova.

Za nadaljnje povečanje naše trgovske mornarice so tudi pomembni uspehi, ki jih je letos dosegel delovni kolektiv podje-

tja "Brodospas" s tem, da je dvignil v kratkem času tri velike ladje. V bližini ladjedelnice "3. maj" na Reki je bila 1. 1945 ob zračnem napadu potopljena velika tovarna motorna ladja "Locchi", ki je bila komaj zgrajena in se je mudila na Reki na svoji prvi vožnji. Dviganje te ladje je bilo zelo težavno, vendar so naši strokovnjaki premagali vse težave. Ladjo so dvignili, nato pa prepeljali v ladjedelnico v Pulju. Ko bo ladja obnovljena, bo z brzino 17 morskih milj na uro predstavljala eno izmed najhitrejših enot naše trgovske mornarice. Obseg te ladje pa znaša 4,570 bruto registrskih ton.

Delovni kolektiv podjetja "Brodospas" je nedavno po treh mesecih trdega dela v poreški luci dvignil tudi potopljeni parnik "Mercurio", ki je dolg 80 m in ima 2000 bruto registrskih ton, v splitski luci pa je dvignil parnik "Marco", ki je dolg 78 m in ima 1490 bruto registrskih ton. Tudi ti dve ladji bomo obnovili v domačih ladjedelnicah.

"Slovenski Poročevalci"

MED NEKDANJIMI ISTRSKIMI KOLONI

Ker je Kosirnik srečal dva istrska kmeta, ki sta ga posredovali ponižno in s sklonjenimi glavami, je Kosirnik zaskelelo do srca in čutil je bridko in globoko vso nesrečo suženjske zemlje in suženjskega naroda. To so jermeni tisočih gospodarjev in to je kelih, ki so ga bili prinesli iz Akvileje.

Ivan Cankar "Kosirnik."

Do konca druge svetovne vojne je bilo v Istri malo kmetov, ki so imeli svojo zemljo. Lastniki zemlje so bili fevdalni gospodarji, paroni imenovani, kmetje pa po večini koloni. Niti v dobi pred fašizmom kolon ni imel ne socialnih ne političnih pravic. Živel je revno. Njegovi gospodarji se niso brigali za drugo kakor da so pritiskali nanj, mu pobirali pridelek, njemu pa dali toliko, da ni mogel živeti ne umreti.

Minula vojna je prinesla svobodo tudi istrskemu kolonu. Zanj se je boril, zanj je tvegal življenje. Z osvoboditvijo je tvegal življenje. Z osvoboditvijo je prišla ljudska oblast in z njo ukrepi, ki so za vselej odpravili srednjeveške agrarne odnose kolona, prinesli agrarno reformo in dali zemljo tistemu, ki jo je doslej obdeloval. Istrski kolon je postal gospodar na svoji zemlji. Agrarna reforma je vzela 957 gospodarjem zemljo, katero so obdelovali koloni.

3,393 kolonov je dobilo 9,621 ha zemlje.

Gospodar na svojem. Istrski kolon je polagoma doumel, kaj to pomeni. Ob prvi žetvi in trgatvi je bil ves pridelek njegov. Dobro je prodal in kupil, kar je potreboval za dom in družino. Nič več se ni bal, da bi mu paron pobral ali da bi ga spodil z zemlje, če ne bi dovolj pridelal. S povsem drugim občutkom je poslej preoral njive in okopal vinograde. Njegovo delo poslej spremlja pesem in zavest, da ni več suženj paronov. Ni mu več treba z osedlanim osličem na dolgo pot v Trst s skrbjo, ali bo prodal pridelek.

Nekdanji istrski kolon pa je doživel še več. Videl je prvo obdelovalno zadrugo, videl je, kako v njej obdelujejo s stroji in koliko težkega dela odpade zaradi tega. Videl je večji pridelek, lepšo živino, boljše vino, zlahtnejše sadje. Gremo v skupščino—tako so imenovali istrski kmetje zadrugo—so začeli modrovati med seboj. In so šli v skupščino, v kmečko obdelovalno zadrugo. Ne vsi takoj. Marsikdo je mislil: danes imam zemljo, pa naj jo dam v zadrugo? Ali ne bo kakor pod paroni? Je ta pa oni na tistem zdvajal. Pa so slišali govoriti o Pučah in pučkih zadrugnikih in njihovem življenju. Šli so jih pogledat in so se vrnili polni hvale: najlepšo živino imajo, stroje imajo, s traktorji orjejo, nove nasade česnje in breskev delajo, nove vinograde kopljejo in ob skupnem delu so pridelali toliko, kolikor ta zemlja še ni dala. Gremo v skupščino! Zmerom več jih je bilo, ki so tako govorili. Potem so še videli velik napredek nakupovalnih in prodajnih zadrug. Te so povpraševale po sadju, po zelnjavi, sočivju, vinu in olju. Nič več ne bo treba nositi ne v Trst, ne v druga obalna mesta; zadrug posredujejo prodajo. V vasi kupijo in v vas spet pripelejo blago. Gremo v skupščino, so govorili in rasle so zadrug. Pučam so se pridružile zadrug v Šmarjah in Marezigah, v Krkavah, v Segetu, v Bracanjah, v Novem gradu in Umagu,

po vsej slovenski in hrvaški Istri.

V pičlih dveh letih so se kmečke obdelovalne zadrug tako pomnožile, da danes predstavljajo najpopolnejšo organizacijo podeželja v jugoslovanskem delu Svobodnega tržaškega ozemlja, v slovenski in hrvaški Istri. Na teh zadrugah njiav, vrtovih, nasadih in vinogradih je že sedaj pridelek najmanj za 30% večji kot poprej, ko niso še imeli zadrugne obdelave. Kmečka obdelovalna zadruga v Pučah je lani pridelala 100% več vina. Zadruga v Bujah je letos pridelala toliko žita, da ga bo dovolj za veliko zadrugno družino in še za prodajo. Doslej niso nikoli pridelali toliko, da bi zadostovalo za potrebe družin. Tak napredek se kaže povsod in vabi v zadrug še zadnje nekdanje kolone.

Zadrugno življenje je popolnoma spremenilo istrsko vas in njene prebivalce. Domačini so danes gospodarji na zemlji, katero so obdelovali oni in njihovi predniki stoletja. Velikokrat niso imeli ne postelje, da bi se po trdem delu odpočili. Danes pa gospodarijo v svojih hišah, jih obnavljajo in preurejajo. Domovi nekdanjih istrskih kolonov so vsak dan lepši. V hišo prihajajo knjige in časopisi, ponekod imajo radio. Nekoč so otroci kolonov že od osmega leta morali prav tako delati na polju kakor starši. Šole niso poznali. Danes je malo katera večja družina, ki ne bi imela otroka, ki v mestu študira, ali ki je vsaj na tečaju. Staro in mlado

se uči, bere, se udeležuje tečajev in prireditev. Sami vodijo politično organizacijo SIAU, upravljajo svoje ljudske odbore, vodijo zadrug, nastopajo na prosvetnih, kulturnih in športnih prireditvah.

Novo življenje je spremenilo ljudi in pokrajino. Nekdanji koloni so dobili nov odnos do zemlje, katero obdelujejo z voljo, da bi dobili čim več od nje. Novo življenje spreminja tudi njihovo notranjost. Zavest svobodnih ljudi jih dela velike.

Nekdanja podoba istrske vasi, vasi kolonov in paronov se je spremenila. Na najvišji točki posestva je imel paron lepo hišo in pred hišo košato drevje, ki je dajalo senco v vročih poletnih dneh. V tej senci so se deli paroni in gledali po posestvu. Odtod so kričali na kolone in jih priganjali k delu. Odtod so opazovali okolico in mislili tehtali pridelek.

Danes je v tej hiši nekdanji istrski kolon. Senca okrog njega daje hlad, ko po trdem delu v vročih opoldanskih urah za kratek čas počije. Od tod se razgleduje po njivah, po vinogradih, sadovnjakih in oljčnjakih nasadih in ugiba o letini, ki bo dovolj bogata za vse. Od tod se razgleduje po bližnjih in dalečnih istrskih vaseh, kjer raste novo, svobodno življenje.

Če bi danes Cankarjev Kosirnik srečal istrska kmeta, nekdanja kolona, bi ga ta dva zdravila z dvignjenimi glavami. Kosirnik bi občutil pri srcu veliko srečo svobodne zemlje in svobodnih ljudi...

"Slovenski Poročevalci"

Jesen v Slovenskih goricah (Štajersko)

Na skrajnem vzhodu Slovenije, med dvema rekama leži Slovenske gorice kakor ogromno, narobe obrnjeno korito. In na tem narobe obrnjenem koritu so njive, gozdovi, travniki, vinogradi in bele ceste in povsod raztrešene hiše. Po vrhovih so cerkve in velika župnišča. Cerkve so kakor stražniki, ki čuvajo nad svetom. Imena skoraj vseh svetnikov: Sveti Bolefent, Sveti Miklavž, Sveti Lenart je omenjen celo dvakrat, Sveti Duh, Sveta Ana, Sveti Andrej, Sveti Urban, Sveta Barbara, Sveta Trojica, Sveti Jakob, Sveta Marjeta, Sveti Benedikt, Sveti Marko, Sveti Jurij in še in še mnogi svetniki. In potem: Jeruzalem in Kapela, Velika in Mala Nedelja. Bele ceste tečejo po dolinah, se vzpenjajo na vrhove, klanci se zaje-dajo proti vrhovom, obrasli s češnjami, kostanji, grmovjem, vedno raztriti, skoraj vedno blatni, lepljivi, voli se trudno vzpenjajo po njih, in šolski otroci zanašajo to ilovico v šolo k Svetemu Ivanu.

Jesen leži nad Slovenskimi goricami, klopoteci pojo, kadar zavejejo vetrovi. Jesensko nebo z belimi meglicami je razprostrto nad goricami, naslanjajoč se kakor ogromno šotorsko krito nad dolino ob Muri in Prekmurjem in diši. V zraku letajo zadnje lastovke in zapozneli metulji. Diši po pralah, po zrelem sadju z vrtov, po gobah in po vaseh po vsem tistem, kar obdaja domove, in iz kuhinj, zvečer diši po kmečkih začimbah, po žgancih, po potnih telesih in celo po kmečki molitvi, in diši še po sanjah, tistih velikih sanjah kmečkih deklet, ki se obude v njihovih prsih vsak večer in vsako jutro umirajo, ker se ne morejo nikdar izpolniti.

Jesen v Slovenskih goricah. Cas radosti in čas ljubezni. Oživilo so vinogradi. Rdeče bele, pisane rute, rdeče, bele pisane bluze s kratkimi rokavi, zagorele roke preko komolcev, zagoreli obrazi, polni smeha in okroglih, mehkih ličij, na rokah čih, sončnih ustnicah in v živih sinjih očeh. Pesem. Pesem vseh hribov, ki pregluši klopotece. Tudi Slovenske gorice po vsaj enkrat na leto.

Srce se sprosti, mora se enkrat sprostiti.

To so odstavki iz knjige "Povr svetega Ivana", katero je spisal Miško Kranjec. Knjiga ima 23 poglavij ter obsega 48 strani; je zelo zanimiva in stane 2.05 s poštino vred.

Naroča se na naslovu:

Slov. Ameriški nar. svet,
3424 W. 26th St.,
Chicago 23, Ill.

Društveni koledar

- SEPTEMBRA
- 4. septembra, nedelja — Pikični društva Betsy Ross št. 151 ABZ na SNPJ farmi
 - 11. septembra, nedelja — Pikični skupnih podružnic SANSA na SNPJ farmi
 - 11. septembra, nedelja — 10 občinica Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
 - 11. septembra, nedelja — Letna veselica društva št. 4276 HPA v Slov. del. domu na Waterloo Rd.
 - 18. septembra, nedelja — Pikični ženskega odseka farne SNPJ
 - 18. septembra, nedelja — Vratna veselica Kluba društev SDO na Recher Ave.
 - 24. in 25. septembra — Tridesetletnica obstoja Slovenskega doma na Holmes Ave.

Pozdravljeni, posetniki NARODNEGA SNPJ DNEVA v GIRARDU, Ohio
v soboto, nedeljo in ponedeljek,
3., 4. in 5. SEPTEMBRA!
Zbirališče gostov in posetnikov te velike proslave. Ko pridete v Girard, Ohio, ustavite se tu, kjer bo te dni glavni stan odbora SNPJ DNEVA.
718 N. STATE ST. - GIRARD, O.
(NA GLAVNI ULICI ROUTE 422)
telefon: Girard 5-5039

Polenec Anton:

ZANIMIVOSTI IZ ŽIVALSKEGA SVETA

(Nadaljevanje)

Poznamo tudi take čebele, kjer se pri samicah pojavi tak kjer se pri skupnosti. Tako napravljajo neke čebele v ilovici lončku podobne prostorčke, v katere nanosijo cvetnega prahu in medu. Ko je samica odložila zadnje jajčece, ne odleti proč, kot se več. Tudi mladi zarod se ne porazgubi, temveč ostane v materinem gnezdu in kar naprej dela, odlaga jajčeca ter dograjuje pričetno delo; tako nastane nekak kolonija in čebele, ki prinašajo hrano, je ne nosijo samo za svoj zarod, temveč za celo kolonijo. Šele hladna jesen razdri njihovo skupnost in s spomladjo ustanovi vsaka samica novo kolonijo.

Tako smo dospeli že blizu čmrljev, ki pa so bližnji sorodniki naše domače čebele. Satje, v katerega odlagajo čmrlji med in cvetni prah, je že po večini iz gradiva, ki ga sami izločajo, iz voska kot pri domači čebeli. Najvažnejši napredek k popolnejši skupnosti pa je v tem, da imajo pri njih že delitev dela: čmrlji imajo že delavke, to so prvorojenke, samice, ki niso do- bile dovolj hrane v zgodnji pomladi in se jim plodine žleze ne razvijejo, pač pa jih je ostal nagon za nego zaroda in zgradbo gnezda, nagon, ki smo ga našli pri vseh posamič živcih čebelah.

Ce bi čmrlji tudi skupaj pre- živel, bi imeli pri njih tako zva-

no žuželčjo državo, v kakršni prebiva domača čebela. Šele pri domači čebeli imamo združene vse pogoje, ki so potrebni za popolno združeno življenje: trajno nego zaroda, delitev dela in še trajno skupno življenje, kljub stalnemu menjanju posameznikov.

Kukavica in njeno sorodstvo

Malo je ptičev, ki bi jih tako lahko spoznali že po glasu kakor kukavico, in ni jih veliko, katerih glas bi nam bil tako prisreca, kot nam je prav njen. Ko se njen ku-ku razlega iz gozdov čez hrib in dol, tedaj vemo, da je že pomlad.

Toda ne le po petju, tudi po svojem življenju je kukavica med vsemi našimi ptiči nekaj posebnega. Ona je edina ptica, ki ne spleta gnezda za svoj zarod in ne valj svojih jajcev, temveč jih podtika drugim, da jih zvale in zreje njene mladiče. Čudna ptica!

Kukavica je izgubila svoj nagon za spletnje gnezda, za valjenje in nego mladičev. Izgubila je vse to, potemtakem ni bila vedno taka. Seveda ne! Njeni davni predniki so še spletnjali gnezda in skrbeli za svoj zarod kot drugi ptiči; v dolgih

stotisočletjih pa so te nagone izgubili.

Ce bi pregledali kukavičje sorodstvo, kolikor ga danes na svetu živi, bi našli še preko 80 takih, ki tudi ne spletajo gnezd in tudi podtikajo svoja jajčeca drugim pticam. Naša kukavica torej ni s svojimi posebnostmi edinstven pojav na svetu. Vedeti pa moramo, da večina kukavičjega sorodstva (kakih 120) še gradi lastna gnezda in tudi vali.

Med današnjimi sorodniki najdemo tudi take, ki prav lepo kažejo, kakšno razvojno pot je prehodila naša kukavica. V Južni Ameriki živi kukavica, ki včasih še napravi gnezdo in še sama izvali mladiče; pogosto pa tako slabo zgradi gnezdo, da jajčeca popadajo na tla in se razbijejo. Tu in tam pa se zgodi, da ta kukavica ne splete niti takega gnezda, temveč znese jajčeca v zapuščena gnezda in tam vali. Nekatere južnoameriške kukavice pa niti ne grade gnezd niti ne vane, temveč kar podtaknejo jajčeca kukavicam, ki še niso izgubile valilnega nagona; tako so našli pri neki valedi samici štiri in dvajset jajčec, ki so jih ji podtaknile različne sorodnice. Prav nič čudnega ni, če tu in tam kako kukavica odloži jajčeca v gnezdo ptičje nesorodnika. To se pri južnoameriški kupavici zgodi le slučajno, naši kukavici pa je ta navada prešla že v meso in kri.

Naša kukavica je precej velika ptica. Tehta sto gramov, toliko kot kos. Njeno jajčece pa je neverjetno lahko, saj tehta le tri grame, toliko kot vrabčev, dočim ima kosovo šest do devet gramov. Zanimivo je, da se kukavica izvali že po 12. dnevu, dočim večina tistih ptič, katerim podtika svoja jajčeca, vali dlje časa. Tako vali pogorelec svojo zalego 13, pastirica 12-13, kos pa celo 14 dni.

Ker ima kukavica tako majhna jajčeca, je skoro na dlani, da jih bo podtikala pticam, ki imajo jajčeca enake velikosti — to so po navadi ptice pevke. Dostikrat poznajo samo v Evropi nad 125 ptičev, katerim kukavica podtika svojo zalego. Prav rada odloži jajčeca v gnezdo vrtnice, taščice, pogorelčeka, tržka in rjavega srakoperja. Seveda ne smemo misliti, da znese enega v stržkovo, drugega pa v pastirčino gnezdo, temveč vsa (v vsako gnezdo pa le po eno!) ali v pogorelčkova, srakoperjeva ali taščična gnezda.

Jajčeca naših ptičev pa so po navadi obarvana. Zanimivo je, da so navadno tudi kukavičja jajčeca taka ali vsaj podobna jajčecam ptice, kateri jih podtika.

Včasih so mislili, da kukavica lahko zvali enkrat jajčeca take, drugič pa spet drugačne barve, kakor pač nanese potreba. Toda jajčeca ene in iste kukavice so vedno enaka, in če se ujemajo po barvi z jajčeci njenih rejnikov, je dobro, če ne, se lahko zgodi, da jih vrže lastnik

iz gnezda ali pa gnezdo zapusti. — S tem pa smo se dotaknili vprašanja, ali ptice sploh ločijo svoja jajčeca od drugih. Kaj različno se ponajajo. Vemo, da sede nekatere ujeđe, kure, golobje tudi na okroglih kamnih. Večine ptičev pevcev pa, ki gre- do v okvir naših razmotiranj, prepozna tuja jajčeca le, če se močno ločijo od njihovih. Zanimivo pa je, da nekateri pevci ne poznajo prav dobro niti svojih jajčec. Vrtni penici so n. pr. zamenjali pravkar znesena jajčeca z nekoliko drugače barvanimi, ki so jih vzeli iz gnezda druge vrste penice. Ko je znesla še zadnje jajčece, je vrgla svoja iz gnezda in valila tuja jajčeca. Svoje jajčece je torej imela za tuje, ker se je od drugih preveč ločilo po barvi in velikosti.

Slabo poznavanje lastnih jajčec je za nekatere ptičje pogubonosno; če jim kukavica stalno podtika svoja jajčeca, tedaj mesto svojega zaroda izvalje vsako leto le po eno kukavico.

Kukavica bi že zdavnaj izumrla, ako ne bi znesla na leto do 26 jajčec, kajti nevarnost ji

FORNEZI
Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.
CHESTER HEATING CO.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

LASTNIK PRODA
HIŠO ZA DVE DRUŽINI NA E. 76 ST. 5 SOB SPODAJ IN 4 ZGORAJ.
Za naslov se poizve v uradu tega lista.

HIŠA ZA 2 DRUŽINI
SE PRODA.
Na 8220 Medina Ave., 5 sob zgoraj, 6 spodaj. Cena samo \$9,500.
Za podrobnosti pokličite
EX 8994

Pod novim vodstvom
(Preje Perme Tailors)
Fino krojaštvo po zmernih cenah. Predelamo ženska in moška oblačila, čistimo in zlikamo.
Harry the Tailor
15230 Waterloo Rd.—IV 8475

N. J. Popovic, Inc.
IMA ZASTOPSTVO
Chrysler-Plymouth avtov
PRODAJA NAJNOVEJŠE 1949 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE
V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.
8116 LORAIN AVE. ME 7200
NICK POPOVIC, predsednik

MIŠKO KRANJEC
OS ŽIVLJENJA
ROMAN
MARKO MAGDIČ IN NJEGOVA DRUŽINA
V zakotju velike ravninske vasi stoji hiša mizarja Marka Magdiča. Iz središča vasi vodita na ta konec dva kolnika v razdalji petdesetih metrov. Med tema kolnikoma so nizke hiše z majhnimi vrtovi. Ob kolnikih so jarkni, jagnedi, akacije. Po vrtovih je mnogo sadnega drevja. Na podstenu majhnih, bornih lesenih hiš sije spomlad obilo sonca. Poleti je po teh tesnih vrtovih

Umirajo od kužnih bolezni in jetike. Tisti, ki ostanejo in se prerinejo dalje, odhajajo v svet. Odhajajo vsako pomlad kakor ptice selivke in se jeseni vračajo s kruhom. Zimo pretolčejo sedeč za pečjo. Govorijo o življenju, modrujejo ali pa si pripovedujejo pravljice. To je vse. Drugo nima pomena.

Daleč od tod gre svet svojo pot mnogo hitreje. Nekatere se vozijo ljudje v lepih kočijah, jedo bel kruh in se radujejo. Ti ljudje tu pa živijo na svoj način. Široki svet se jih ni dotaknil in zdi se, da bo svet šel še hitreje svojo pot naprej, le ta vas, ta pokrajina bo ostala negibna na svoji poti. Tu gre vse svojo dolžno pot, počasi, a trdno. Nekje bo sicer vsemu temu konec, a nikogar ne zanima, kje in kako. Ljudje živijo in vdano umirajo.

grozi vsepovsod. Dostikrat ptice podtaknjena jajčeca spoznajo in jih vržejo iz gnezda ali pa gnezdo kar zapuste, velikokrat pa kukavičji mladič v tujem gnezdu tudi pogine, ker zaradi premajhne izhodne odprtine ne more na prosto. V starih vrhah so našli v gnezdih pastirčih nemalokrat kosti poginulih mladih kukavic.

Ko se mlada kukavica zvali, je kaj neboljena, golč je kot mladič vseh ptičev pevcev. Toda že dve uri potem, ko pride na svet, začne povsem nagonsko izvajati svojstvene kretnje in pomeče iz gnezda vse, kar je v njem, najsi bodo jajčeca ali pa že izvaljeni mladiči. Če bi dali v gnezdo kepo papirja, bi tudi tega odstranila. Po štirih dneh jo ta nagon mine, v gnezdu ostane sama. Sedaj dobi ona vse zalogaje, ki bi jih sicer morala deliti z obilno družino.

Dostikrat izrine mlada kukavica mladiče le nekoliko preko roba gnezda, tako da bi jih starši mogli spraviti nazaj, nepoklicanega gosta pa bi pregnali ali pa do mrtvega sključali. Toda ne! Samica in samec se obnašata tako, kot da bi mladiči izven gnezda ne bili njuni, kar v res-

PEGGY'S OPEN KITCHEN
ZDAJ POD NOVIM VODSTVOM
"Če vaša žena ne zna kuhati—imejte jo za ljubico in pridite na kosilo k
PEGGY'S OPEN KITCHEN"
554 EAST 152nd STREET

PERUTNINA
17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS
V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.
ANDY HOČEVAR in SINOVI
TEL. v trgovini: Montrose 2369—na domu: Montrose 1368 W

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
5502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583
Avtomobilni in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 3118

nici niso več, zakaj nagon za krmljenje in gretje mladičev ji ma odlično uteši mlada kukavica.

Ne smemo misliti, da je na primer pastirčiki, penici ali kateri koli pevki hudo krmiti tuje- ga nenasitneža. Še malo ne! Zdi se, da z na požrešni kukavičji mladič vsakemu pevcu še bolj sprostiti nagon za krmljenje kot njihov mladič: saj mu kot nora nosijo vse mogoče žuželke. Če bi pastirčiki ali srakoperju to ne bilo v zadovoljstvo, bi tuje- ga neboljenca ne krmili, saj jih nobena postava, če se tako izrazimo, k temu ne sili.

Preko poletja doraščajo mlade kukavice v tujih gnezdih. Stare kukavice pa pridno obirajo dan za dnem kosmate go-

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

PEGGY'S OPEN KITCHEN
ZDAJ POD NOVIM VODSTVOM
"Če vaša žena ne zna kuhati—imejte jo za ljubico in pridite na kosilo k
PEGGY'S OPEN KITCHEN"
554 EAST 152nd STREET

PERUTNINA
17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS
V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.
ANDY HOČEVAR in SINOVI
TEL. v trgovini: Montrose 2369—na domu: Montrose 1368 W

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
5502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583
Avtomobilni in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 3118

senice raznih gozdnih škodljivcev vse do začetka septembra, ko nas zapuste mlade in stare ter odlete na jug. Spomladi se te svojevrstne ptice spet vrnejo in so nam dobrodošle ne le zaradi prijetnega ku-ku ampak predvsem zaradi koristi, ki jih imajo naši gozdovi od njih.

Žuželke - kukavice

(Dalje prihodnjic)

Oglašajte v Enakopravnosti

AKO NAMERAVATE
PRODATI VAŠO HIŠO
za eno ali dve družini, pokličite nas.
IVanhoe 7646
Realtor

ZAHTEVAJTE
NAJBOLJŠE

Pick of the Crop

P.O.C.
Extra Dry
PILSENER
BEER
THE PILSENER BREWING CO. OF CLEVELAND

veka z davki. Določili so: toliko in toliko je vreden vsak človek in toliko in toliko mora plačevati od svojega dela in od tega, kar ima. Vendar bi Marko tudi o tej pomembnosti dvomil, ako bi bil razmišljal o njej. Pa se mu ni zdelo vredno; vedel je, da s tem nikamor ne pride.

(Dalje prihodnjic)

BUY U.S. SECURITY BONDS NOW!

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

ČETRTA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Grigorij se je nagnil v nic in gledal očeta. Bolezen je spreminila poteze ljubečega obraza, jih napravila čudno nepodobne, tuje. Bleda, upadla lica Panteleja Prokofjeviča so bila porasla s sivo brado, brke so se mu nizko povesele nad vdrti usta, oči je imel na pol zaprte in sinjkasta sklenina belocnic je že zgubila iskro živost in sijaj. Zevajoča spodnja čeljust je bila starcu privezana z rdečo ovratno ruto in na ozadju rdečega blaga so bili sivi srčeni prameni brade videti še bolj srebrenkasti, bolj beli.

Grigorij se je zgrudil na kolena, da bi zadnjikrat pazneje ogledal in si vtisnil v spomin dragi obraz, in nehote se je zdrznil od groze in gnusa: po sivem voščnem obrazu Panteleja Prokofjeviča so lezele uši, polnile očesne jamice, gube po licih. Pokrivalo so obraz z živo, premikajočo se tančico, gomezele po bradi, se trle po obrveh, ležale v sivem sloju na trdem ovratniku modrega suknjica.

Grigorij in še dva kozaka so izdoblili z lomili v zmrzlem, jeklenotrdem pečencu grob, Prohor je iz koncev desk za silo zbil krsto. Proti koncu dne so odnesli Panteleja Prokofjeviča in ga zakopali v tuji stavropolski zemlji. Uro pozneje, ko so v naselbini že prižgali luči, je Grigorij odšel iz Bele Gline v smeri proti Novopokrovski.

V trgu Korenovski se je slabo počutil. Prohor je izgubil pol dne z iskanjem zdravnika, ko pa je le dobil nekega na pol pijanega vojaškega ranocelnika, ga je komaj pregovoril in prišel na stanovanje. Ranar je pregledal Grigorija, ne da bi slekel plašč, potipal žilo in samozavestno rekel:

— Povratni legar. Svetujem vam, gospod stotnik, da ustavite potovanje, sicer boste umrli na poti.

— Ali naj pričakam rdeče? — se je krivo nasmejal Grigorij.

— Nu, rdeči, postavim, so še daleč.

— Pa bodo kmalu blizu . . .

— O tem ne dvomim. Pa je bolje za vas, da ostanete. Izmed dveh nesreč bi si izbral to, ki je manjša.

— Ne, bom že kako šel, je odločno rekel Grigorij in začel oblačiti bluzo. — Mi daste kaj zdravil?

— Pojdite, vaša stvar. Moral sem vam svetovati, vi pa — kakor hočete. Zastran zdravil pa sta najboljši mir in postrežba; lahko bi vam kaj zapisal, toda lekarnico so že odpeljali, pri sebi nimam drugega kakor kloroform, jod in špirit.

— Dajte mi vsaj špirta!

— Prav rad. Na poti boste tako ali tako umrli, zato špirit nič ne spremeni. Naj gre vaš sluga z menoj, dal vam bom tisoč gramov, dober sem . . .

— Ranar je pritaknil roko k čepici in z mehkim koraki odšel.

Prohor je prinesel špirta, dobil neke zanični voziček za par konj, zapregel konja, stopil v izbo in z mrkim posmehom sporočil:

— Kočija je pripravljena, va-

gredni hudourniki, po cesti so nastale kadunjaste prejede in že so spomladanje zasijale oddaljene modre dalje in globlje, bolj sinje, toplejše je postalo brezbrežno kubansko nebo.

Čez dva dni se je pokazala soncu ozimna pšenica, bela megla se je gubila nad pašniki. Konji so že kresali po otajani cesti, se do bincljev pogrezali v blato, včasih obtičali v strugah, trudoma krivili hrbte in se kadili od znoja. Prohor jim je gospodarno podvezal repe, pogosto stopal z vozička, hodil zraven, stežka ruval noge iz blata in mrmral:

— To ni blato, ampak smola hudičeva, Bog mi je priča! Konja se ne osušita od kraja do kraja.

Grigorij je molčal, ležal na vozičku in se zmrzljivo zavijal v ovčji kožuh. Toda Prohoru je bilo pusto hoditi brez sobesednika; vlekel Grigorija za noge ali za rokav in govoril:

— Kakšno peklensko blato je tu! Zlezi dol in poskusi! Prav treba ti je bolehati!

— Pojdi k vragu! — je komaj slišno zašepetal Grigorij. Naj je Prohor srečal kogar koli, je spraševal.

— Ali je dalje še večje blato ali ravno tako?

Smejali so se, mu odgovarjali s šalo in Prohor je bil srečen, da je spregovoril z živim človekom; nato je šel nekaj časa molče, na gosto ustavljal konja

in si otiral z opečnatordečega čela debel zrnat znoj. Prehitevali so ju konjeniki in Prohora ni strpelo, da bi zaustavljaj mimo idočih, jih pozdravljaj, sprasheval, kam gredo in od kod so doma, in navsezadnje govoril: — Ni vredno iti. To ni mogoče priti. Zakaj? I, zato, ker je ondi tako blato — ljudje, ki sem jih srečal, so pravili — da konji po trebuhu plavajo, da se koleša ne vrtijo na vozovih, pešci pa, če so majhne rasti, kar na sredi ceste izginejo in utonejo v blatu. Kosorep cucek laja, jaz pa ne lažem! Zakaj greva midva? Midva ne moreva drugače, bolnega škofa peljem, to se z rdečimi nikakor ne bo mogel z bogati . . .

Večina jahačev je brez jeze ozmerjalo Prohora in odjezdilo dalje, nekateri pa so se pazno ozrli po njem, preden so odjezdili, in rekli:

— Kaj z Dona tudi bedaki beže? Kaj so v vašem kraju vsi taki kakor ti?

Ali še kaj temu podobnega, a ne manj žaljivega. Samo nek Kubanec, ki se je odcepil od skupine rojakov, se je resno ujezil na Prohora, ker ga je zadržal z neumnim pogovorom; hotel ga je oplaziti po zobeh z bikovko, toda Prohor je čudovito ročno poskočil na voziček, potegnil izpod plahte karabinko in jo prislonil na koleno. Kubanec je odjezdil in se kosmatu pridušal, Prohor pa se je krohotal na vse grlo in tulil za njim:

— Nikar se pri Caricinu v koruzi ne skrivaj! Smetana, rokave zavijaj! Hej, vrni se, duša polentarska! Si na pravega zadel? Spodrecaj svojo suknjico, če ne, se boš v blatu onečedil! Perutnice je razpel, kurja smrt! Babja rit! Škoda, da nimam slepega naboja, bi posmodil za teboj! Pusti žilovko, slišiš?!

Prohor je ponorel od dolgočasje in brezdelja, da je klobasal brez konca in kraja.

(Dalje prihodnje)

Uncle Sam Says

There is nothing like assured security in the future to create peace and harmony in the home. And there is no better prescription for future security than U. S. Savings Bonds. That's why the head of every household should realize the necessity for a safe, sure and automatic Savings Plan. The Opportunity for saving is yours, you can start today and before you realize it you are on the road to peace and security. There are two saving plans available, the Payroll Savings Plan where you work, or, if self-employed, the Bond-a-Month Plan where you bank \$3 invested today will grow to \$4 in ten years time. Sign up NOW.

U.S. Treasury Department

V NAJEM SE ODDA

3 opremljene sobe za dvojico ali eno osebo, in sicer živi tu tudi lastnik. Vpraša se pred 6. uro zvečer na

1270 E. 79 St., spodaj

MOŽ IN ŽENA

srednje starosti, oba zaposlena, isčeta stanovanje, najraje v Collinwoodu in Euclidu. Imata dobra priporočila. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

SEDAJ JE ČAS DA DASTE

NOVO STREHO!

Ako rabi popravila, se obrnite do nas. Napravimo nove žlebove. Vedno prvovrstno delo.

Frank Kure

16021 Waterloo Rd.
KE 7192

Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENDicott 3113

V blag spomin

ob prvi obletnici od kar je umrla naša ljubljena soproga in mati

MARY FRANCEL

rojena Kerže

Zatisnila je svoje mile oči
dne 28. avgusta 1948

Eno leto že počivaš v temnem grobu, a mi Te pogrešamo vsak čas. Spomin na Te bo ostal v naših srcih za vedno.

Žaljuči soprog in otroci

Cleveland, O., 31. avgusta 1949,

OGLAŠAJTE V
ENAKOPRAVNOSTI

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potri in žalosnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je preminula naša ljubljena soproga in dobra, skrbna mama

1895

1949

JENNIE MOHORIČ

rojena Kolenc

Zatisnila je svoje mile oči po nezgodi, v kateri je dobila težke opekline vsled katerih je podlegla 14. julija 1949.

Pogreb blagopokojnice se je vršil dne 18. julija iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla ter od tam po slovesni maši zadušnici in opravljenih cerkvenih obredih na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnica je bila rojena 9. februarja 1895 leta v vasi Straža, fara št. Rupert na Dolenjskem.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in številnim prijateljem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njeni krsti. Ta dokaz vaše ljubezni napram njej nam je bil v veliko tolažbo. Zahvalo izrekamo sledečim: Mr. in Mrs. Charles Kikel, Mr. in Mrs. Joseph Jasky, Mr. in Mrs. John Pangonis, Mr. in Mrs. John Habe, Mr. in Mrs. Lawrence Kennedy, Mr. in Mrs. Compano in sinu, družini Pozelnik, Mrs. Louise Kozlevčar, Mr. in Mrs. Tim Murphy in družini, Mrs. Emily Elliott in fantom, La Salle Bakery, Bryant Heater, družini Jelerčič, sodelavcem Bryant Heater Co., Clyde Stanley, Tom Lockhart, Don Aingworth, Ed Clark, R. Squire, T. Zamec, A. Tokar, S. Zamec, C. Wedlake, F. Riewaldt, J. Kaminski bratu in njegovi ženi, Mr. in Mrs. Louis Ahčin v La Salle, Ill., Mrs. Josephine Kolenc, sestri in njenemu možu, Mr. in Mrs. Frank Klemenčič v Gary, Ind., sestrini Mrs. Mildred Krpan v Gary, Ind., Mrs. T. Kodolja, Mr. in Mrs. Eckerfield, Mr. in Mrs. Kodolja, Mr. in Mrs. Lub, Mr. in Mrs. Jaros, Mr. in Mrs. Sterbenz, podr. št. 14 SZZ, Mr. in Mrs. Grassi, Mr. in Mrs. Frabatta, Mr. in Mrs. Halasz, Mr. in Mrs. Frank Kolenc, Mr. in Mrs. Joe Kolenc, Mr. in Mrs. Elmer Kolenc, Mr. in Mrs. Robert Knop, Mr. Gilmour, Mr. in Mrs. Coble, Mr. in Mrs. Donald Gilmour, krožek št. 2 Prog. Slovenk, Mr. in Mrs. Joseph Susteršič.

Mr. in Mrs. Frank Perko, sodelavcem A & P Co., Painesville, O., Mr. in Mrs. Joseph Infalvi, Mr. in Mrs. John Susteršič, Mr. in Mrs. Joseph Susteršič, Mr. in Mrs. Paul Mohorič in družini, Mr. in Mrs. J. Kralicek, Lillian in Edward O'Bell, Frank Skabar, Mr. in Mrs. John Trebec, Mr. in Mrs. Steve Trebec ml., Mr. in Mrs. Steve Trebec st. ter hčeri Pat, Mr. in Mrs. Joseph Trebec, Mrs. Josephine Zurga, društvu Kras št. 8 SDZ, družini Ogrin, Mr. in Mrs. Niel Green, družini Spellacy, Mr. in Mrs. Howard Fischer, Mr. in Mrs. Dan Jack, Mr. in Mrs. Norman Keržič in družini, Hancock Mfg. Co. of Toronto, Ohio, Mr. in Mrs. V. W. Belt, Mr. in Mrs. William Schudel.

Dalje srčna hvala vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice. Našo zahvalo naj sprejmejo: Mr. in Mrs. F. Stein, Mr. in Mrs. Joe Mroczek, Mr. in Mrs. Anton Malenšek, Mrs. Pauline Kapel, Mr. in Mrs. L. Orsic, Edward in Aggie Rossa, brat in njegova žena Mr. in Mrs. Louis Ahčin, Mr. in Mrs. John Kinkopf, Mr. in Mrs. W. Golič, Mr. in Mrs. Tony DeLello, Mr. Joseph Vasquense, Mrs. A. Tomasic, Mary Strukel, Frank Skabar, Mrs. Louis Arh, Mr. in Mrs. Anton Novak, Mr. in Mrs. E. Clark, Mrs. Doris Ford, Mr. in Mrs. A. Kapel, Mrs. Josephine Turner, Mr. Anthony Kolenc, Mrs. Mary Anzlovar, M. T. Kodolja, Mrs. Hribar, Mrs. Skrijanc, Mrs. Johanne Krizmanec, Hank in Alice Szymanski, Mr. in Mrs. H. Kempert, Mr. in Mrs. B. Kempert, Mr. in Mrs. R. Kempert, Mr. in Mrs. Louis Andolek, družina Udovich, Mr. in Mrs. John Modic, Mr. in Miss Stepič, Mr. in Mrs. L. Kepplinger, Mr. in Mrs. McMann ter hčere Pat in Helen, Mr. Joe Floriančič, Mrs. M. Menart, Mr. in Mrs. Robert Williams ter Mrs. L. Kozlevčar.

Globoko zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so dali svoje avtomobile brezplačno za spremstvo pri pogrebu. Zahvalo naj sprejmejo: Mr. Robert Knop, Mr. Joe Susteršič, Rita Spellacy, Mr. Steve Trebec, Mr. Gino Compano ter Rose Jeris.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so jo prišli kropiti, ko je ležala na mrliškem odru ter vsi, ki so jo sprejmi na njeni zadnji poti na pokopališče.

Hvala pogrebniemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vzorno vođen pogreb in najboljšo vsestransko poslugi. Hvala čisti g. Brennan za opravljene cerkvene obrede.

Lepa hvala pogrebem članom društva Kras št. 8 SDZ, katerega je bila članica, ki so nosili krsto.

Ako se je izpustila ime katerega, ki je na ta ali oni način prispeval, prosimo oprostjenja ter se mu isto zahvaljujemo.

Tako nenadna je bila Tvoja ločitev od nas, ljubljena žena in mama. Zato je pa bil to tem strašnejši udarec za nas, vsaj smo Te vsi ljubili. Bila si zvesta družica in dobra, skrbna mati in mi vsi Te bomo težko pogrešali. Krasili bomo grob, v katerem snivaš večno nezdramno spanje, s cvetjem hvalečnosti in ga zalili z našimi solzami.

Žaljuči ostali:

FRANK MOHORIČ, soprog

FRANK, JOHN in STANLEY, sinovi

FRANCES, ANTOINETTE in FRANCES, sinahe

LOUIS AHČIN, polbrat

MRS. MILKA KRAN, MRS. LOUISE KLEMENČIČ, in CAROLINE, polsestri

Cleveland, Ohio, dne 31. avgusta, 1949.

THE VOLUNTEERS OF AMERICA

DRUŽBA JE OTVORILA

OPPORTUNITY STORE

na 725 E. 152 St.

kjer si lahko nabavite rabljeno obleko, pohištvo in druge hišne predmete po zmernih cenah. Dobi se posebno dobre nakupe predmetov za pošiljke v staro domovino.

"Rummage" razprodaja vsak dan od 9. zj. do 5. pop.

THE VOLUNTEERS OF AMERICA

725 E. 152 St.

BREZPLAČNO!
Pisalni papir
in
svinčniki

Opremite vaše otrok

s udobnimi čevlji za šolo in igro

Otroci, ki bodo začeli pohajati šolo, morajo imeti čevlje, ki so lični, da so otroci ponosni v njih . . . čevlje, ki so udobni, da jih boleče noge ne bodo ovirale pri učenju . . . čevlje, ki so močni, da vzdržijo delj časa. Čevlji, ki jih dobite v naši trgovini, vas bodo zadovoljili v vseh podrobnostih.

MANDEL'S
SHOE STORE
6125 ST. CLAIR AVE.